

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Pedro Garro Olano

*Berriz, Bizkaia
(1911-2009)*

Aurkibidea

Biografia

1911. urtean jaio zen Murgoitio auzoan (baserria Elorriokoa zen bera jaio zen sasoiari). Auzo berera ezkondu zen. Berrizko antzinako kontuak jasotzeko elkarrizketa egin zioten, 93 urte zituela. "Berriz 1936 gogoratzen" elkartekoek ere hainbat grabazio egin zituzkieten, gerrako bizipenak jasotzeko helburuarekin.

Zintak

BRZ-015

- **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Maite
- **Data:** 2007-10-06
- **Iraupena:** 65 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Arrizabalaga, Maite

BRZ-016

- **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Maite
- **Data:** 2007-10-06
- **Iraupena:** 57 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Emalea:** Arrizabalaga, Maite

BRZ-017

- **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Maite
- **Data:** 2008-04-26
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Emalea:** Arrizabalaga, Maite

BRZ-061

- **Proiektua:** Antxinako Berriz. Bizimodua eta ohiturak

- **Elkarrizketatzailea(k):** Gerenabarrena, Maite
- **Data:** 2005-01-01
- **Iraupena:** 43 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Gerenabarrena, Maite

Pasarteak

1. Okindegian eta ura etxeetara eramaten

- **Erref:** BRZ-015/002
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:00:50. **Bukatu:** 00:01:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Urte batzuetan okindegian lan egin zuen. Urte askoan, ura topatu eta etxeetara eramaten aritu zen, bere kontura.

2. Lehenengo Errepublikaren eragina

- **Erref:** BRZ-015/003
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:01:54. **Bukatu:** 00:04:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1923-1931: Primo de Rivera
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

1770ean baserrian mojak bizi ziren eta haiena zen etxea. Lehenengo errepublika proklamatu zutenean, mojei etxea kendu egin zieten. Bere jaiotetxearen eta ingurukoen berri ematen du. Primo de Riveraren garaian alkate zegoenaz berba egiten du.

3. Errepublika, batzuentzat ona, besteentzat txarra

- **Erref:** BRZ-015/004
- **Iraupena:** 0:03:54. **Hasi:** 00:04:58. **Bukatu:** 00:08:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Errepublika batzuentzat ona eta besteentzat txarra izan zela dio. Bere osaba, Fausto Aranzibia, alkateordea zen orduan. Juan Manuel Oruemazaga zinegotziari buruz berba egiten du.

4. Soldadutza urtebetekoa zen

- **Erref:** BRZ-015/007

- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:12:14. **Bukatu:** 00:13:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutza Burgosen eta Donostian egin zuen urtebetez.

5. Goitarrak eta behetarrak, agindu nahian

- **Erref:** BRZ-015/009
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:16:22. **Bukatu:** 00:18:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Elizara Berrizera joaten ziren umetan eta geroago Zaldibarrera. Goitarren eta behetarren arteko tirabirak kontatzen ditu, agindu nahiagatik. Ama Marta Olano zuen.

6. Gerrara soldadu derrigorrez, bi bandoetan

- **Erref:** BRZ-015/010
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:18:28. **Bukatu:** 00:21:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerrara eraman egin zuten eta hiru urte egin zituen. 1937an Bilbora joan zen, "Rebelión de la Sal" izeneko gudarien batailoiarekin. 1936an Solaburu inguruan hainbat lagun hil zituztela dio, baita bertan lurperatu eta gero atera ere.

7. Gudari moduan hasieran

- **Erref:** BRZ-015/011
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:21:00. **Bukatu:** 00:23:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra garaiko kontuak. Gudari ibili zenean, hasieran, Legution eta Intxortan ibili zen.

8. "Rebelion de la Sal" batailoia

- **Erref:** BRZ-015/012
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:23:49. **Bukatu:** 00:24:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Sarasola zen bere batailoiko komandantea. Berarekin batera "Rebelión de la Sal" batailoian zeuden berriztarrak izendatzen ditu.

9. Bonbardaketak han eta hemen

- **Erref:** BRZ-015/013
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:24:48. **Bukatu:** 00:27:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Solaburun hil zituztenak gudariak ziren, erreketeez hilda. Erreketeak San Juandik pasatu egin zirela dio. Mallabian bonbardaketan jasandakoak kontatzen ditu. Iruzubietara (Markina-Xemein) joan ziren gero. Gernikako bonbardaketa menditik ikusi zuen.

10. Errepublikarren aldeko soldaduak erreklutatzer

- **Erref:** BRZ-015/015
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:29:28. **Bukatu:** 00:31:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Guardia Zibila joaten zen etxeetara, errerepublikarren aldeko soldadu moduan jendea erreklutatzer. Karlistak zeintzuk ziren esaten du.

11. Karlistak herrian geratu ziren

- **Erref:** BRZ-015/016
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:31:58. **Bukatu:** 00:34:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak

Laburpena:

Felipe Alberdi Madrilén bizi zen, gerra hasi zenean. Karlistak herrian bertan geratu ziren. Jende askok alde egin zuela dio. Milizianoekin derrigorrean ibili ostean, frankistek eraman zuten.

12. Preso karlistak askatu zituenekoa

- **Erref:** BRZ-015/017
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:34:59. **Bukatu:** 00:38:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra garaiko kontuak. Gernikatik Galdamesera joan ziren. Han agintari ipini zuten. Elizan preso karlistak zeuden eta handik atera zituen, ezagunak zituelako. Boluetan pasa zituzten egun batzuk, Pedro Belaskoren etxean. Falangean afiliatu eta frontera ez joateko esan zion hark.

13. Erreketeekin Algortara

- **Erref:** BRZ-015/018
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:38:00. **Bukatu:** 00:40:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Erreketeengana joan zen beste batekin batera eta Algortara destinatu zituzten. Batailoia antolatzen ari ziren. Salatu egin zuten eta preso hartu. Epaiketa irabazi egin zuen. Donostiara eta handik Gasteizera bidali zuten.

14. Errekete, militar eta langileen batailoiko preso

- **Erref:** BRZ-015/019
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:40:59. **Bukatu:** 00:43:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gasteizen zegoela, garia batzeko boluntarioak eskatu zituzten eta joan egin zen. Han, militar sartu zen eta Burgosera eraman zuten. Murgian ere egon zen eta ezagun asko ikusi zituen. Valentziara destinatu zuten eta okin lanetan aritu zen. Norbaitek "Muera Franco" idatzi zuen horman eta langileen batailoira eraman zituzten denak.

15. Langileen batailoian Avilan eta Segovian

- **Erref:** BRZ-015/020
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:43:48. **Bukatu:** 00:46:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Langileen batailoian hiru-lau hilabete egin zituen, Avilan eta Segovian. Alferezak handik atera zuen eta soldadu destinatatu zuen Burgosen.

16. Lleidan frankisten sukaldari

- **Erref:** BRZ-015/021
- **Iraupena:** 0:04:54. **Hasi:** 00:46:25. **Bukatu:** 00:51:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak

Laburpena:

Frankistekin militar zela, Burgosen egon eta gero, Fragara eraman zuten eta handik Lleidara, Bartzelonako presidentearen jauregira. Sukaldari aritu zen han. Pasarte barregarria kontatzen du.

17. Gerra bukatu arte, sukaldari

- **Erref:** BRZ-015/022
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:51:19. **Bukatu:** 00:53:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak

Laburpena:

Frankistekin Lleidara joan zen. Eibarko tenientea, Txarola izenekoa, izan zuen bertan. Gerra bukatu arte sukaldari aritu zen. Batetik bestera eraman zuten. 1939an Malagan bukatu zuen zeregina.

18. Herrira itzultakoan, miseria eta isiltasuna

- **Erref:** BRZ-015/025
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:58:56. **Bukatu:** 01:00:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

1939an itzuli zen Malagatik etxera, San Pedro egunean. Ama ez zen inora joan ihesi; anaia Frantziara. Miseria topatu zuen herrira itzultakoan.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-17

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com